

همخوانی ایران و روسیه در دریای خزر

حقیقتاً مسکو و تهران در مسائل مربوط به تقسیم خزر اختلاف نظر دارند، اما غیرقابل دانستن عبور خط لوله از بستر دریا و حضور نظامیان بیگانه در منطقه، دو کشور را متحد می کند

سرویس روسیه/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس روسیه : "الکساندر گابویف" و "ایرینا گرانیف" در مقاله ای که روز سه شنبه در روزنامه روسی "کامرسانت" منتشر شد، می نویسند: "دمیتری مدویدیف" رئیس جمهور فدراسیون روسیه روز گذشته به استراخان سفر کرده و در آنجا جلسه ای برگزار کرد که طی آن صحبت درباره مقابله با ساخت خط لوله هایی با دور زدن روسیه و حضور نظامی قدرت های غیرمنطقه ای در خزر بود. به نظر می رسد که در هر دو راستا ایران شریک اصلی مسکو است.

گابویف و گرانیف خاطر نشان ساختند: فهرست حاضرین در این جلسه که در بین آنها وزیر امور خارجه روسیه، وزیر دفاع، نیروهای مرزبانی سازمان فدرال امنیت و نیز روسای کمیته های "گازپروم" و "لوک اویل" دیده می شدند نیز تاییدی بر جدیت موضوع گفتگو بود.

مولفین می نویسند: منطقه خزر یکی از راستاهای کلیدی در سیاست خارجی روسیه است. در ماه مه، دمیتری مدویدیف "استراتژی امنیت ملی فدراسیون روسیه تا سال 2020" را امضا کرد که در آن دریاچه خزر و آسیای میانه بعنوان مناطق دارای اولویت برای مسکو عنوان شده اند، چرا که "توجه سیاست جهانی متمرکز بر دستیابی به منابع سوختی خواهد بود". مسکو همچنین سعی دارد بر منابع غنی دریای خزر و بویژه بر راه های ترانزیت آنها به اروپا کنترل برقرار کند.

در ادامه این مقاله آمده است: فعال شدن پروژه های سوختی با گذر از دریای خزر که در صورت تحقق آنها روسیه از کنترل بر ترانزیت سوخت از آسیای میانه محروم می شود، بهانه های بیشتری برای نگرانی روسیه ایجاد می کند. در سال 2006 اولین خط لوله با دور زدن روسیه، از باکو به ترکیه، راه اندازی شد که طی آن قزاقستان نفت را توسط تانکرهای نفت به باکو منتقل می کند. همچنین روی پروژه خط لوله ای که باید از بستر خزر گذشته و به بخشی از ناپوکو تبدیل شود نیز کار می شود.

مولفین خاطر نشان می کنند: در جلسه روز گذشته بر ضرورت متوقف سازی پروژه های خط لوله هایی که در این منطقه با دور زدن روسیه اجرا می شوند نیز تصریح شد. مسکو امیدوارست که یکی از موانع مطمئن بر سر راه پروژه های سوختی با گذر از خزر، تصویب کنوانسیون رژیم حقوقی خزر در ویرایش پیشنهادی روسیه باشد.

در ادامه این مقاله گفته می شود: مسکو اصرار دارد که مرزبندی خزر در بستر آن انجام شود و آبهای آن مورد استفاده عموم باشند، این اجازه می دهد که کشتی های نظامی فدراسیون روسیه آزادانه در دریای خزر جایجا شوند. علاوه بر این، در سند نیز باید ممنوعیت استقرار نیروهای نظامی کشورهای غیر منطقه ای در دریای خزر ثبت شود. این مطالبه بدلیل فعال شدن آمریکااست که به آذربایجان و قزاقستان 130 میلیون دلار بابت مدرنیزه سازی ناوگان دریایی آنها در چارچوب برنامه "نگهبان خزر" تخصیص داده است. در مسکو این برنامه را گامی در راستای پدیدار شدن پایگاه نظامی ناتو در خزر نامیدند.

مولفین این مقاله در پایان می نویسند: در جلسه استراخان باری دیگر بر ضرورت تصویب هر چه زودتر این سند تاکید شد تا استقرار پایگاه های خارجی در خزر را ممنوع سازد. اما به نظر می رسد که در کرمین متوجه این هستند که روسیه نمی تواند به تنهایی در مقابل جریانهای مخالف بایستد و از این رو نیاز به متفق دارد. طبق شواهد موجود، مسکو ایران را در این نقش برگزیده است. در وزارت امور خارجه روسیه به روزنامه کامرسانت گفتند: "در مرحله کنونی مواضع ما در رابطه با خزر از بسیاری لحاظ با دیدگاه های تهران مطابقت دارد". حقیقتاً مسکو و تهران در مسائل مربوط به تقسیم خزر اختلاف نظر دارند، اما غیرقابل دانستن عبور خط لوله از بستر دریا و حضور نظامیان بیگانه در منطقه، دو کشور را متحد می کند.

پایان پیام.